

Placcaet, op den Cours vanden Gelde, soo Goude als

Silvere specien. Den 1 Iulii 1610.

DE Staten Generael der Vereenighde Nederlanden. **A**L S O O om te voorsien op d'ongeregeltheiden in 't stuck vander Munte ende Muntslaghe mette appendentien ende dependentien van dien; Mitsgaders de opsteygeringe vanden Gelde binnen dese Vereenighde Nederlanden gecauseert deur de Oorloghen, ende invoeringhe van diversche Goude ende Silvere penningen buyten dese Landen geslagen, in dese Landen gebracht, ende tot hooger prijsse uytghegheven dan de rechte waerde der selver. Wy om daer iunc te versien, op den 21 Martii inden Jare 1606, hebben doen emaneren seker Placcaet, soo op den cours vanden gelde als de Munts-discipline, ende 't ghene meer daer aen dependeert: Daer mede wy wel haddē verhoopt het voorsz stuck vander Munte met alle sijne appendentien ende dependentien te houden in goede ende bequame regule ende ordre. Eñ bevindende dat deur de practijcken van diversche quaetwilligen, haer eyghen baet soeckende tot groote schade vande gemeente, ende nadeel vande gemeene sake deser Landen, diversche ende voornamentlijck de goude specien, onlangs daer na seer waren geresen. Hebben, om alle deselve metten minsten quetsse onser goeder ondersaten, weder op den voorsz voet van den Jare 1606 te brengen, op den 28 Junii des Jaets 1608, doen emaneren seker provisionele Ordonnantie om alle de voorsz specien van gelde in drie termijnen te reduceren ende te brengen op den voet eñ ten prijsse by ons voorsz Placcaet geordonneert: Dan verstaende dat tsedert alle goude specien in de nabuerige Koninckrijcken, Landen ende Republijcken, mette welcke onse goede Ingesetenen dagelijksch zijn trafiquerende, seer zijn geresen: Hebben raedtfaem bevonden, ende de traffijcke deser Lande dienstigh gheacht (om de selve onse Onderساتen niet al te seer, so van neeringe als bequame goude ende silvere specien daer toe noodigh, te ontblooten) de goude specien te tollereren tot hoogerem prijsse als by onsen voorsz lesten Placcate ende Ordonnantie is ghestatueert. **S**O O I S T, dat wy de voorsz saecken overghemerckt, na voorgaenden advijse vande Generael Meesters vander Munte, Geaccordeert ende toegelaten hebben, Accorderen ende laten toe by desen, dat van nu voortfaen, alle goude ende silvere specien sullen mogen werden ontfangen ende nytgegeven ten prijsse ende op de remedien als hier na volghet: Te weten,

DEn dubbelen Nederlandtschen Ducaet van 35 stucken in 't Troysche Neder-

landtsche marck, tot - viij. guld.
 Den enckelen Nederlandtschen Ducaet mette Letteren van 70 stucken in 't voorsz marck, tot - - - - - iij. guld.
 Den grooten Nederlandtschen gouden Rijder van 24 stucken ende acht dertienste deelen in 't marck, tot - x. guld. xij. st.
 Den halven gouden Nederlandtschen Rijder van 49 stucken ende drie dertienste deelen in 't marck, tot - v. guld. vj. st.
 Den gouden Reael van 46 stucken in 't marck, tot - - - - - vj. guld. ij. st.
 Den halven goudē Reael van 70 stucken ende een achtste deel in 't marck, tot iij. g. j. st.
 Den gouden Keyfers gulden van 84 stucken in 't marck, tot - - - - - ij. guld.
 De Fransche Croonen van 72 stucken in 't marck, midtsgaders den Nederlandtschen Croon van 71 stucken ende drie quart in 't marck, tot - - - iij. guld. xiiij. st.
 Den gouden Leeuw van 59 stuckē in 't marck, tot - - - - - iij. guld. xij. st.
 Den Bourgoenschen Rijder van 70 stucken in 't marck, tot - - - - - iij. guld.
 't Gulde Vlies van 54 stucken ende een half in 't marck, tot - v. guld. iij. st.
 Den Andries gulden van 74 stuckē in 't marck, tot - - - - - ij. guld. xix. st.
 Den Wilhelmus Schildt van 72 stucken in 't marck, tot - - - - - iij. guld.
 't Schuytge van 73 stucken in 't marck, tot iij. guld. xij. st.
 Den Philippus gulden van 74 stucken in 't marck, tot - - - - - ij. guld. x. st.
 Den Philippus Clinckert van 76 stucken in 't marck, tot - - - - - ij. guld. iij. st.
 Den grooten Cruysaet van Portugael van 7 stucken in 't marck, tot - xl. guld. v. st.
 't Pistolet van Spangien van viere van 18 stucken in 't marck, tot - xiiij. guld. ix. st.
 't Dubbelt Pistolet van Spangien van 36 stucken in 't marck, tot - vij. guld. iij. st.
 Het enckel Pistolet van Spangien van 72 stucken in 't marck, tot - iij. guld. xij. st.
 't Dubbelt Pistolet van Italien van 36 stucken in 't marck, tot - vij. guld. j. st.
 Het enckel Pistolet van Italien van 72 stucken in 't marck, tot - iij. guld. x. st.
 Den grooten Reael van Oostenrijck van 16 stucken ende een half in 't marck, tot xvij. guld. ij. st.
 De halve ende vierendeelen der selver naet advenant.
 Den dubbelen Ducaet van Spangien met twee hoofdē van 35 stuckē in 't marck, tot viij. g.

- Den enckelen Ducaet van Spangien, mitfgaders den Ducaet van Hungarien, ende die ghemunt in 't Rijck, van 70 stucken in 't marck, met oock den Hollandtschen Ducaet, tot - - - - - iij. gulden.
- De dubbelde Ducaten met twee Hoofden inde respectie Nederlanden gheslaghen van 35 stucken in 't marck, tot - vij. gul. xix. ft.
- De enckele Ducaten met twee hoofden inde respectie Nederlanden gheslaghen van 71 stucken in 't marck, tot - iij. gul. xvij. ft.
- Den gouden Castiliaen van 53 stucken ende een half in 't marck, tot - v. guld. v. ft.
- Den Croon van Portugael metten kortē kruyce van 70 stuckē in 't marck, tot iij. g. xvj. ft.
- De Croon van Portugael metten langen kruyce van 70 stucken in 't marck, tot iij. g. xiiij. ft.
- Den dubbelen Ducaet van Italien van 36 stucken in 't marck, tot - vij. gul. xiiij. ft.
- Den enckelen Ducaet van Italien van 72 stucken in 't marck, tot - iij. gul. xvij. ft.
- Den Milreez van Portugael van 32 stucken in 't marck, tot - vij. guld. iij. ft.
- Den halven Milreez van Portugael van 64 stucken in 't marck, tot - iij. guld. j. ft.
- Den Gout-gulden van Duytflant van 75 stucken in 't marck, tot - ij. gul. xvij. ft.
- Den Davids gulden van Uytrecht van 76 stucken in 't marck, tot - ij. guld. viij. ft.
- Den ouden Gelderschen Rijder van 76 stucken in 't marck, tot - ij. guld. iij. ft.
- Den Gulden van Campen, Deventer en Swol, van 76 stucken in 't marck, tot - ij. g. ij. ft.
- Den dubbelen Roosen-nobel van Enghelandt, geslagen by de Coninghen Henrick, Eduward, ende Coninginne Elifabeth van 16 stucken in 't marck, tot - xvij. gul. xij. ft.
- Den enckelen ouden Roosen-nobel van Engelandt van 32 stucken in 't marck, tot vij. gul. xvj. ft.
- Den halven van dien naer advenant.
- De nieuwe Roose-nobelen geslagen ende gemunt inde voorsz respectie Nederlanden van 32 stucken in 't marck, tot vij. g. xvj. ft.
- Den halven van dien, alsoo de selve bevonden werden seer schaers in 't ghewichte, tot iij. gul. vij. ft.
- Den nieuwen dubbelden Roosen-nobel van Groot Britannien van 18 stucken in 't marck, tot - xv. guld. xij. ft.
- Den enckelē Roosen-nobel van Groot Brittanien van 36 stuckē in 't marck, tot vij. g. xvj. ft.
- Den halven van dien nae advenant.
- Den Henricus Nobel van Enghelandt van 36 stucken in 't marck, tot - vij. gul. xvj. ft.
- Den halven van dien nae advenant.
- Den ouden Angheloth van Enghelandt van 48 stucken in 't marck, tot - v. gul. xvij. ft.
- De Angheloth van Engelandt mette O in 't schip van 48 stucken in 't marck, tot v. gul. xij. ft.
- Den Souverain gemunt by Coninck Henrick van Engelandt van 20 stucken in 't marck, midtfgaders die vanden Coninck Eduwardus, ende vande Coninginne Elifabeth van 22 stucken in 't marck, tot - xj. gul. xvj. ft.
- De halve van diē na advenant, tot v. g. xvij. ft.
- Den nieuwen Souverain van Jacobus Coninck van Groot Britannien, genaemt *Unie*, van 24 stucken ende acht derthienste stucken in 't marck, tot - - - x. gul. xij. ft.
- Den halven van dien van 49 stucken ende drie derthienste deelen in 't marck, tot v. g. vj. ft.
- De Schotse Ryders, ende de Schotse Angelotten metten scepter ende swaerde kruyswijs over den anderen van 48 stucken in 't marck, tot - - - v. guld. viij. ft.
- Den Vlaemschen Nobel, soo wel den ouden als de nieuwe, geduerende de jeghenwoordige Oorlogen, gheslaghen inde respectie vereenighde Provintien van 36 stucken in 't marck, tot - - - vij. gul. xj. ft.
- De halve van dien, alsoo de selve seer schaers werdē bevondē int gewichte, tot iij. g. xv. ft.
- Den dubbelden gulden van Nederlandt, genaemt Staten Croon van 81 stucken ende een half in 't marck, tot - ij. guld. xvij. ft.
- Den nieuwen Gelderschen ende Vrieschen Rijder van 72 stucken ende een achtste deel in 't marck, tot - iij. guld. ix. ft.
- Den nieuwen penninck van Portugael metten cruyce van 20 stucken in 't marck, zijnde de 8 vijfde deelen van eenē Milreez, tot xij. g.
- Den halven van dien van 40 stucken in 't marck, zijnde de vier vijfde deelen van een Milreez, tot - - - vj. guld. x. ft.
- 't Vierendeel van dien van 80 stucken in 't marck, zijnde de twee vijfde deelen van een Milreez, tot - - - iij. gul. v. ft.
- Den dubbelden Ducaet vande Eertz-Hertoge Albertus van Oostenrijck van 35 stucken in 't marck, tot - - - vij. gulden.
- Den enckelen Ducaet van de selve Eertz-Hertoge van 70 stucken in 't marck, tot iij. g.
- De twee derdendeelen vanden selven dubbelden Ducaet van 47 stucken ende neghen thienste deelen in 't marck, tot - v. g. vij. ft.
- Het een derdendeel vanden voorsz dubbelden Ducaet van 84 stucken in 't marck, tot ij. guld. xij. ft.

Alle welcke goude penningē niet anders en sullen mogē gewogen werden als elck met haren behoorlicken gewichte, en dat het sal moeten voorflaen merte remedie van twee asen en meerder niet. Behoudelick dat de penningen van gout die gaef ende goet zijn van alloye, ende zijnde te licht boven de voorsz remedie, een, twee, ofte uytterlijcken drie asen sondet meer, uytgegeven sullen mogen werden, mits betalende voor elck aes eenen stuyver, Alles op de verbeurte van de selve penningen.

Omme

Omme ghewichtighe redenen, hebben de Hoochghemelte Heeren Staten Generael (alvoren daer op ghehadt het advijs vande Generael Meesters vander Munte) gheordonneert, dat van nu voortraen elck aefken van alle lichte goude penninghen die by desen Placcate zijn getollereert, sal worden vergoet ende gescupleert inde plaetse van eenen Stuyver, met twee Blancken, opte verbeurte als voren. Actum den negenden Februarii seshien-hondert ende twaelf.

Silvere Munte, die ontfangen ende uytgegeven sal worden, op den gewichte ende ter remedie als naessens elcken penninck staet.

DEn Nederlantschen Rijxdaelder, midtsgaders die gemunt in 't Rijck, ende in dese vereenichde Nederlanden, daer van de figueren inden Jaere seshien-hondert sesse in drucke zijn uytgegeven, ende geen andere op het gewichte van achthien engelschen acht-ende-twintich asen, ende ter remedie van acht asen, tot - ij guld. viij ft.
 Den halven Rijxdaelder, op 't gewichte van negen engelschen veerthien asen, ter remedie van ses asen, tot - j guld. iij ft.
 Den Philippus Daelder ende silveren Nederlantschen Reael, op 't gewichte van xxij. engelschen xij. asen, ter remedie van acht asen, tot - ij guld. xij ft.
 Den halven Philips daelder, ende halven Nederlandtschen Reael, midtsgaders den penningh ghemunt by den Hertoge van Alençon, op 't gewichte van xj. engelschen ses ende een half asen, ter remedie van ses asen, tot - j guld. vj ft.
 De vijfde gedeelten vanden voorz. Philippus daelder, midts dat de selve niet en zijn geschroyt, tot - x stuy.
 De thiende ende minder gedeelten naer advenant.
 Den Silveren Carolus gulden, op 't gewichte van veerthien Enghelschen dertich asen, ter remedie van ses asen, tot - j guld. xv ft.
 Den Hollandtschen daler metten Leeuwe, ende die in de andere respectieve Provintien op den selven voet geslagen zijn op 't gewichte van achthien Engelschen, ter remedie van acht asen, tot - j guld. xvij ft.
 Den halven van dien op 't gewichte van negen Engelschen, ter remedie van ses asen, tot - xix stuyv.
 Den Staten daler, op 't gewichte van twintich Engelschen, ter remedie van acht asen, tot - ij guld. ij ft.
 Den halven Staten daler, op 't gewichte van thien Engelschen, ter remedie van ses asen, tot - j guld. j ft.

Den silveren Rijder van Ghelderlandt ende Vriesslandt, op 't gewichte van seventhien Engelschen twintich asen, ter remedie van acht asen, tot - ij guld. ij ft.
 Den halven van dien, op 't gewichte van acht Enghelschen xxvj. asen, ter remedie van ses asen, tot - j guld. j ft.
 Den Gelderschen ende Utrechtschen daler, op 't gewichte van seshien Engelschen, ter remedie van acht asen, tot - j guld. xiiij ft.
 Den halven van dien, op 't gewichte van acht Enghelschen, ter remedie van vier asen, tot xvij stuyv.
 Den Spaenschen Reael van achten, op 't gewichte van seventhien Enghelschen xxv. asen, ter remedie van acht asen, tot ij g. vij ft.
 Den halven van dien, op 't gewichte van acht Engelschen xxvij. asen, ter remedie van ses asen, tot - j guld. iijz ft.
 De vierendeelen ende achtste deelen gewichtich zijnde, naer advenant.
 Den Zeeuschen daler, op 't gewichte van dertien Enghelschen xiiij. asen, ter remedie van ses asen, tot - j guld. x ft.
 De mindere ghedeelten van dien, naer advenant.
 Den Vriesschen silveren gulden, op 't gewichte van twaelf Engelschen, ende een half, ter remedie van ses asen, tot - j guld. viij ft.
 Den halven van dien, op 't gewichte van ses Enghelschen acht asen, ter remedie van vier asen, tot - xiiij ft.
 Den Franck van Vranckrijck, op 't gewichte van negen Enghelschen vier asen, ter remedie van ses asen, tot - j guld. j ft.
 Den halven van dien, op 't gewichte van vier Engelschen xvij. asen, ter remedie van drie asen, tot - x ft. viij pen.
 De quartz d'Escus, oft vierendeelen van Croonen, op 't gewichte van ses Enghelschen ses asen, ter remedie van vier asen, tot - xvj ft.
 De Testoenen van Vranckrijck, op 't gewichte van ses Enghelschen, ter remedie van vier asen, tot - xv ft.
 Den nieuwen Nederlandtschen thien stuyvers penningh by ons geordonneert inden jaere 1606. zijnde conform beyde in gewichte ende alloye den nieuwen Schellingh van Groot Brittanien, op 't gewichte van drie engelschen xxvij. asen, ter remedie van drie asen, tot - x stuyv.
 Den Enghelschen Schellinck, ende die van Groot Brittanien, op 't gewichte van drie engelschen xxvij. asen, ter remedie van drie asen, tot - x stuyvers.
 De halve vierendeelen, ende minder ghedeelten, Midtsgaders de dertendeelen vanden selven Schellinck genaemt a Groat, zijnde ongeschroyt, naer advenant.
 Den nieuwen Silveren Penninck vanden

Eertzhertoch Albertus van drie Realen,
wegende ses engelsen, ter remedie van vier
afen, tot - - - xv stuyvers.
Den enckelen Reael vanden voornoemden
Eertz-Hertoge wegende twee engelsen, ter
remedie van twee afen, tot - v stuy.
Den halven van dien naer advenant tot
ij stuy. viij pen.
Den Schellinck tot - - - vj ft.
Den halven Schellinck tot - - - iij ft.
Het twintichste deel vanden Silveren Neder-
lantshē Reael genaemt Stoters. ij ft. viij p.
De dubbelde Groeninger Flabben tot viij ft.
De enckele Flabben tot - - - iij ft.
Den dubhelden Stuyver tot - - - ij ft.
Den enckelen Stuyver inde Provinciale Mun-
ten geslagen, tot - - - j ft.
Den halven Stuyver tot - - - viij penningen.
Den ouden Brabantschen Stuyver j ft. viij pen.
Den halven van dien tot - - - een blanck.

Blijvende in vigeur die penen by den voorz
Placcate vanden jaere selthien-honderdt ende
fesse gestatueert jegens de Contraventeurs van
het selfde, ende alle de poincten van 't voorz
Placcaet die by dese onse Ordonnantie niet en
worden gealtereert.

Ende sullen de voorz penen stadt grijpen
ende ge-executeert wordē, jegens die gene die
hen vervorderen sullen die penningen hier vo-

ren gheroert hooger te ontfanghen ofte uyt te
geven dan hier boven gespecificeert is, al wa-
ren de selve hier wederomme van woorde te
woorde geinsereert.

Ende op dat niemandt hier van en hebbe te
pretenderen eenige ignorantie. Versoecken,
ende ontbieden daerom alle Overheden, Ma-
gistraten, Officieren ende Justicieren binnen
dese geunieerde Provintien, die het eenichsins
aengaen mach, dat sy dese onse Ordonnantie
alomme doen verkondighen, uytroepen ende
publiceren, daermen ghewoonlijk is uytroe-
pinge ende publicatie te doen, Procederende
jegens den overtreders van dien totte penen
in onsen principalen Placcate vanden xxj^{en}.
Martij selthien-hondert ses begrepen, sonder
eenich faveur, gunste ofte dissimulatie, dewij-
le 't selve voor den dienst vanden Lande ende
't proffijt vande Gemeente also is bevonden te
behooren. Aldus gedaen ende gearresteert ter
vergaderinge vande Hooch-ghemelte Heeren
Staten Generael, In 's Graven-Haghe op den
eersten Julii, Anno 1610. Was gearapheert
J. van Oldenbarnevelt v^t. Onder stondr, Ter
Ordonnantie vande Hooch-ghemelte Heeren
Staten Generael.

Geteeckent

C. Aerssen.